

Phát huy truyền thống vẻ vang, tiếp tục đổi mới các mặt công tác của Học viện Báo chí và Tuyên truyền trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc

PGS, TS. PHẠM MINH SƠN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền; Email: sonloanthu@gmail.com

Nhận ngày 16 tháng 04 năm 2025; chấp nhận đăng tháng 5 năm 2025.

Tóm tắt: Đất nước đang bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc. Trong tiến trình đó, công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ lý luận chính trị, báo chí, truyền thông và khoa học xã hội nhân văn giữ vai trò then chốt - không chỉ là lực lượng xung kích trên mặt trận tư tưởng, mà còn là nhân tố cốt lõi xây dựng hệ giá trị Việt Nam trong thời kỳ mới. Với sứ mệnh đào tạo đội ngũ cán bộ có bản lĩnh chính trị vững vàng, năng lực chuyên môn sâu và phẩm chất đạo đức cách mạng, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã đồng hành cùng đất nước qua nhiều chặng đường lịch sử, để lại những dấu ấn sâu đậm và đang đổi mới toàn diện, đồng bộ để tiếp tục cống hiến, phục vụ sự nghiệp xây dựng và bảo vệ Tổ quốc.

Từ khóa: Học viện Báo chí và Tuyên truyền; truyền thống; phát triển.

Abstract: The country is entering a new era - the era of nation's rise. In this context, the training and development of personnel in political theory, journalism, communication, social sciences and humanities play a pivotal role. They form the vanguard on the ideological front and are key to shaping Vietnam's value system in this new period. With a mission to train cadres who possess strong political will, deep professional expertise, and revolutionary ethics, the Academy of Journalism and Communication has accompanied the nation through many historical milestones, leaving a profound legacy. It is now undergoing comprehensive and synchronized reforms to continue contributing to the cause of national development and defense.

Keywords: Academy of Journalism and Communication; tradition; development.

1. Phát huy truyền thống vẻ vang - Nền tảng vững chắc cho phát triển

Lịch sử hình thành và phát triển của Học viện Báo chí và Tuyên truyền gắn liền với những bước ngoặt quan trọng của đất nước. Học viện được thành lập vào năm 1962 trong bối cảnh cách mạng miền Nam đang bước vào giai đoạn quyết liệt, đòi hỏi phải có một đội ngũ cán bộ tuyên huấn, báo chí, lý luận vững mạnh để đáp ứng yêu cầu chính trị và tuyên truyền của Đảng. Suốt những năm tháng kháng chiến chống Mỹ cứu nước, cán bộ, giảng viên và sinh viên của Nhà trường đã không quản gian khổ, góp phần cung cấp lực lượng cán bộ lý luận, báo chí cho cả hai

miền Nam - Bắc, trở thành một "mặt trận tuyên truyền" không tiếng súng nhưng đầy cam go.

Sau ngày đất nước thống nhất, bước vào thời kỳ đổi mới (1986) và hội nhập quốc tế, Học viện tiếp tục khẳng định vai trò là trung tâm đào tạo, nghiên cứu lý luận chính trị, báo chí - truyền thông và khoa học xã hội nhân văn có uy tín hàng đầu cả nước. Hàng vạn cán bộ các cấp, các nhà báo, nhà lý luận được đào tạo từ mái trường này đã trở thành những trụ cột trong các cơ quan Đảng, Nhà nước, các cơ quan truyền thông, báo chí lớn, góp phần bảo vệ và phát huy nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ độc lập tư tưởng,

định hướng dư luận, lan tỏa những giá trị tốt đẹp của chủ nghĩa xã hội Việt Nam.

Truyền thông đào tạo gắn liền với nhiệm vụ chính trị của Đảng đã hun đúc nên một thể hệ trí thức “vừa hồng, vừa chuyên”, có bản lĩnh chính trị kiên định, trung thành tuyệt đối với lý tưởng cách mạng, đồng thời làm chủ nghiệp vụ báo chí - truyền thông và tri thức lý luận hiện đại. Học viện không chỉ là nơi truyền thụ kiến thức, mà còn là không gian nuôi dưỡng tư duy phản biện, bản lĩnh nghề nghiệp và lý tưởng sống vì cộng đồng, vì dân tộc.

Đặc biệt, trong suốt quá trình phát triển, Học viện luôn giữ vững tinh thần đổi mới, không ngừng cập nhật nội dung đào tạo, phương pháp giảng dạy hiện đại, tiên phong trong áp dụng công nghệ thông tin, đổi mới đánh giá năng lực người học, gắn lý luận với thực tiễn. Chính sự kết hợp hài hòa giữa truyền thống và sáng tạo đã tạo nên bản sắc riêng của Học viện Báo chí và Tuyên truyền - một trung tâm học thuật giàu tính lý luận, nhân văn và hành động, nơi hội tụ những trí tuệ tiên phong cho công cuộc xây dựng đất nước trong thời đại mới.

2. Tăng cường đổi mới toàn diện, đồng bộ các mặt công tác - Tiếp tục đồng hành cùng đất nước

Giai đoạn 2020 - 2025 đánh dấu một thời kỳ đầy biến động và thử thách đối với mọi lĩnh vực của đời sống xã hội, trong đó có giáo dục - đào tạo và báo chí - truyền thông. Đại dịch Covid-19 toàn cầu không chỉ làm gián đoạn hoạt động dạy và học mà còn đặt ra yêu cầu cấp thiết về chuyển đổi số và thích ứng với mô hình giáo dục linh hoạt, thông minh. Song song với đó là sự phát triển mạnh mẽ của truyền thông đa nền tảng, sự bùng nổ của mạng xã hội, trí tuệ nhân tạo và dữ liệu lớn... đã tạo nên một môi trường truyền thông mới, đa chiều và phức tạp. Trong bối cảnh đó, đòi hỏi cấp bách đặt ra cho các cơ sở đào tạo là phải nâng cao chất lượng nguồn nhân lực báo chí - truyền thông, lý luận chính trị một cách toàn

diện, vừa vững lý luận, vừa tinh thông nghiệp vụ, vừa làm chủ công nghệ.

Bên cạnh đó, việc đẩy mạnh triển khai Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả tác động đến tất cả các tổ chức, cá nhân, trong đó trực tiếp là cơ cấu tổ chức và nguồn lực đào tạo của Học viện. Quá trình tái cơ cấu đòi hỏi phải có sự điều chỉnh linh hoạt, thích ứng nhanh với những thay đổi của môi trường bên trong và ngoài, đồng thời vẫn phải đảm bảo duy trì chất lượng đào tạo và nghiên cứu khoa học. Ở một mức độ nhất định, việc thực hiện Nghị quyết đã ảnh hưởng trực tiếp đến tâm tư, tình cảm và sự yên tâm công tác của cán bộ, giảng viên Học viện. Trước yêu cầu mới, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã thể hiện sự thích ứng nhanh nhạy và chuyển mình mạnh mẽ trên nhiều phương diện.

Trong lĩnh vực đào tạo, Học viện đã tiên phong mở rộng thêm chuyên ngành mới nhằm bắt nhịp xu thế truyền thông hiện đại như: Truyền thông chính sách, Truyền thông đa phương tiện, Truyền thông đại chúng, Truyền thông quốc tế... Các chương trình đào tạo không ngừng được đổi mới theo hướng ứng dụng cao, liên ngành, tích hợp lý luận với thực tiễn, đồng thời đảm bảo chuẩn đầu ra theo khung năng lực nghề nghiệp quốc gia và quốc tế. Việc ứng dụng công nghệ thông tin, học liệu số và mô hình học tập kết hợp được triển khai rộng rãi, giúp nâng cao chất lượng dạy - học và tạo điều kiện cho người học tiếp cận tri thức theo phương pháp linh hoạt, hiện đại.

Ở lĩnh vực nghiên cứu khoa học, Học viện đẩy mạnh các đề tài nghiên cứu phục vụ trực tiếp cho công tác tư tưởng - lý luận của Đảng và nhiệm vụ chính trị của đất nước. Các công trình nghiên cứu không chỉ tập trung vào việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, mà còn khai thác các vấn đề nóng trong đời sống chính trị - xã hội, từ đó cung cấp luận cứ khoa học cho việc hoạch định

chính sách, định hướng dư luận. Đặc biệt, Học viện đã tăng cường công bố quốc tế, tổ chức các hội thảo khoa học chuyên đề, tạo điều kiện cho giảng viên, nghiên cứu viên và sinh viên tham gia các diễn đàn học thuật trong và ngoài nước. Đây là bước đi chiến lược trong việc nâng tầm vị thế học thuật và hội nhập quốc tế.

Trong công tác cộng đồng, Học viện phát huy vai trò là đơn vị lan tỏa tri thức, giá trị tích cực tới xã hội. Nhiều chiến dịch truyền thông vì cộng đồng đã được tổ chức bài bản, sáng tạo, từ phòng chống tin giả, lan tỏa thông điệp sống xanh, đến các hoạt động định hướng thông tin cho thanh niên, học sinh, sinh viên. Một trong những dấu ấn nổi bật là việc thúc đẩy mạnh mẽ hoạt động truyền thông chính sách trong giới trẻ - qua các diễn đàn đối thoại chính sách, sản phẩm truyền thông số do sinh viên xây dựng và triển khai, góp phần đưa tiếng nói của Đảng, chính sách của Nhà nước đến gần hơn với công chúng trẻ.

Tất cả những chuyển động đổi mới trong giai đoạn 2020 - 2025 đã và đang khẳng định rõ nét vai trò tiên phong của Học viện Báo chí và Tuyên truyền trong sự nghiệp đào tạo đội ngũ cán bộ lý luận chính trị, truyền thông chất lượng cao cho đất nước. Đó cũng là tiền đề vững chắc để Học viện vững bước bước vào giai đoạn phát triển mới - sáng tạo hơn, hội nhập hơn và giàu bản sắc hơn trong kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

3. Định hướng phát triển trong giai đoạn mới - Sáng tạo và hội nhập

Bước vào giai đoạn 2025 - 2030, trong bối cảnh đất nước tiếp tục đẩy mạnh công cuộc đổi mới, hội nhập quốc tế sâu rộng và ứng phó với những thách thức toàn cầu như chuyển đổi số, biến đổi khí hậu, xung đột địa chính trị□ Học viện Báo chí và Tuyên truyền xác định rõ yêu cầu phải bứt phá tư duy - sáng tạo mô hình - hội nhập chiến lược để giữ vững vai trò là cơ sở đào tạo, nghiên cứu chủ lực của Đảng và Nhà nước trong lĩnh vực lý luận chính trị, báo chí - truyền thông và khoa học xã hội nhân văn.

Mục tiêu chiến lược mà Học viện đặt ra cho giai đoạn tới là trở thành trung tâm đào tạo và nghiên cứu lý luận, truyền thông đa ngành hàng đầu khu vực Đông Nam Á, có uy tín quốc tế, góp phần xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao cho quốc gia và khu vực. Đồng thời, Học viện hướng đến xây dựng mô hình □Học viện thông minh□- nơi ứng dụng toàn diện công nghệ số trong quản trị, giảng dạy, học tập và nghiên cứu, tạo ra môi trường học thuật số hóa, hiện đại, linh hoạt và sáng tạo.

Để hiện thực hóa mục tiêu đó, Học viện xác định chiến lược phát triển tập trung trên ba trụ cột chính:

Một là, về công tác đào tạo. Công tác đào tạo cần được tiếp tục thúc đẩy theo hướng nâng cao chất lượng, lấy sự hài lòng của người học làm mục tiêu phấn đấu, lấy việc làm của sinh viên tốt nghiệp làm thước đo chất lượng. Học viện sẽ triển khai mô hình đào tạo hiện đại, lấy người học làm trung tâm, với định hướng □Cá thể hóa - hội nhập - học tập suốt đời□ Học viện cần tập trung vào việc đổi mới phương pháp giảng dạy, cập nhật nội dung chương trình đào tạo phù hợp với yêu cầu thực tiễn của xã hội và xu hướng phát triển của ngành nghề. Chương trình đào tạo cần được thiết kế linh hoạt theo học phần, tích hợp kỹ năng số, tư duy phản biện và đạo đức nghề nghiệp. Học viện cần chủ động ứng dụng công nghệ mới trong toàn bộ quá trình giảng dạy - học tập - đánh giá. Việc sử dụng các nền tảng hỗ trợ học trực tuyến, công cụ kiểm tra đánh giá thông minh, mô phỏng thực tiễn nghề nghiệp qua AI không chỉ giúp nâng cao hiệu quả đào tạo mà còn tạo điều kiện cho người học rèn luyện năng lực sáng tạo, tư duy phản biện. Bên cạnh đó, việc xây dựng kho học liệu số phong phú, kết nối với các thư viện số quốc tế và triển khai hệ thống quản lý học tập chuẩn hóa theo các tiêu chí toàn cầu sẽ tạo nền tảng vững chắc cho việc học tập cá thể hóa và suốt đời. Song song với đó là chiến lược hợp tác quốc tế sâu rộng, mở rộng các chương trình liên kết đào

tạo với các trường đại học hàng đầu ở châu Âu, Mỹ, Hàn Quốc, Nhật Bản□ nhằm đưa sinh viên tiếp cận tri thức toàn cầu, đồng thời tạo điều kiện trao đổi học thuật, thực tập quốc tế và phát triển năng lực ngoại ngữ - hội nhập cho đội ngũ giảng viên, sinh viên.

Trong thời gian tới, Học viện cần giải quyết hài hòa mối quan hệ giữa chất lượng và số lượng, giữa quy mô và trọng điểm, tăng cường ứng dụng công nghệ trong công tác quản lý đào tạo. Việc ứng dụng công nghệ không chỉ giúp tối ưu hóa quá trình quản lý đào tạo mà còn tạo điều kiện thuận lợi cho người học tiếp cận với kiến thức một cách hiệu quả hơn, đồng thời giúp Học viện theo dõi, đánh giá quá trình học tập của sinh viên một cách toàn diện và chính xác.

Hai là, về công tác nghiên cứu khoa học. Công tác nghiên cứu khoa học cần đặc biệt chú trọng chất lượng, hướng tới mục tiêu xây dựng các báo cáo kiến nghị chính sách, xây dựng hệ thống giáo trình, tài liệu phục vụ hoạt động học tập đồng thời sáng tạo tri thức phục vụ xã hội. Học viện cần khuyến khích các nhà khoa học, giảng viên tham gia nghiên cứu các vấn đề mang tính thời sự, cấp thiết của đất nước, đặc biệt là trong lĩnh vực báo chí, truyền thông và lý luận chính trị, góp phần đưa ra những giải pháp thiết thực cho các vấn đề xã hội.

Công bố quốc tế trên các tạp chí khoa học uy tín là trọng tâm trong thời gian tới, nhằm nâng cao thứ hạng và uy tín khoa học của Học viện trong nước và quốc tế. Để tăng cường công bố quốc tế, Học viện sẽ thực hiện đồng bộ việc tổ chức các nhóm nghiên cứu mạnh, tăng cường chia sẻ kinh nghiệm trong chính các giảng viên và hoàn thiện các cơ chế khuyến khích. Học viện sẽ có những chính sách hỗ trợ, tạo điều kiện thuận lợi để các nhà khoa học, giảng viên công bố kết quả nghiên cứu trên các tạp chí quốc tế uy tín, tổ chức các hội thảo khoa học quốc tế, tham gia các dự án nghiên cứu hợp tác quốc tế.

Bên cạnh đó, Học viện sẽ xây dựng hệ thống

quản lý tri thức nhằm khai thác tối đa, hiệu quả các sản phẩm khoa học của Học viện phục vụ giảng dạy, nghiên cứu và học tập. Hướng tới xây dựng Học viện như một cộng đồng học tập tích cực với mô hình quản trị thông minh và hệ sinh thái thông tin hiện đại. Hệ thống quản lý tri thức sẽ giúp lưu trữ, phân loại và chia sẻ các kết quả nghiên cứu, tạo điều kiện cho việc khai thác, sử dụng các sản phẩm khoa học một cách hiệu quả, tránh lãng phí nguồn lực trong nghiên cứu.

Ba là, về công tác phục vụ cộng đồng và truyền thông chiến lược. Học viện chủ trương trở thành lực lượng xung kích trên không gian mạng trong cuộc đấu tranh bảo vệ tư tưởng, phản bác luận điệu sai trái, xuyên tạc. Tiếp tục đẩy mạnh các công trình lý luận phục vụ trực tiếp cho sự nghiệp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh mới - nơi mà các vấn đề như trí tuệ nhân tạo, báo chí dữ liệu, truyền thông thuật toán, định hướng dư luận trong không gian mạng đang trở thành mặt trận tư tưởng trọng yếu. Các chiến dịch truyền thông chính luận số, video giáo dục chính trị - tư tưởng, nền tảng truyền thông học thuật sẽ được xây dựng và lan tỏa bởi chính sinh viên, giảng viên của Học viện - như một minh chứng sống động cho năng lực làm chủ thông tin, lan tỏa giá trị, và dẫn dắt xu thế tư tưởng tích cực trong giới trẻ. Vai trò □người truyền cảm hứng - người kiến tạo giá trị□của giảng viên, sinh viên sẽ được phát huy mạnh mẽ trong chiến lược định vị Học viện là □trung tâm khai mở tri thức và lan tỏa lý tưởng cách mạng□giữa thời đại số hóa.

Bốn là, về công tác tổ chức cán bộ. Đây là yếu tố then chốt của đổi mới. Đội ngũ cán bộ, trước hết là đội ngũ giảng viên là trụ cột bảo đảm chất lượng đào tạo, nghiên cứu và truyền cảm hứng cho thế hệ sinh viên. Vì vậy, Học viện cần có chiến lược thu hút và đãi ngộ nhân tài bài bản, linh hoạt, trong đó ưu tiên mời giảng viên giỏi, chuyên gia đầu ngành trong và ngoài nước tham gia giảng dạy, nghiên cứu. Đồng thời, cần xây dựng các chương trình đào tạo lại, bồi dưỡng nâng

cao năng lực chuyển đổi số, năng lực hội nhập toàn cầu cho giảng viên và cán bộ quản lý. Việc trang bị tư duy công nghệ, kỹ năng giảng dạy số, khả năng nghiên cứu liên ngành và trình độ ngoại ngữ sẽ giúp đội ngũ giảng viên trở thành những người **đầu dắt tri thức** thực sự trong môi trường giáo dục hiện đại.

Năm là, về công tác xây dựng cơ sở vật chất. Cơ sở vật chất là điều kiện thiết yếu để hiện thực hóa mô hình **Học viện thông minh** Học viện cần tiếp tục nâng cấp hạ tầng công nghệ thông tin, đồng bộ hóa các hệ thống giảng đường, phòng học, trung tâm dữ liệu số và hệ thống mạng nội bộ. Đặc biệt, việc mở rộng các không gian học tập sáng tạo như: studio sản xuất nội dung truyền thông, phòng lab công nghệ truyền thông số, trung tâm nghiên cứu truyền thông chính sách sẽ tạo điều kiện cho sinh viên trải nghiệm, thực hành chuyên sâu, phát triển kỹ năng toàn diện và tiếp cận với môi trường làm việc thực tế ngay trong nhà trường.

Sáu là, về công tác hợp tác quốc tế. Trong kỷ nguyên hội nhập và toàn cầu hóa tri thức, việc mở rộng hợp tác quốc tế là một yêu cầu không thể thiếu. Học viện cần tích cực tham gia các mạng lưới học thuật toàn cầu về truyền thông, báo chí, lý luận chính trị, đồng thời thiết lập các chương trình liên kết đào tạo, nghiên cứu với các trường đại học hàng đầu ở châu Á, châu Âu và châu Mỹ. Cùng với đó, cần đẩy mạnh kết nối với các cơ quan báo chí - truyền thông - tổ chức lý luận trong nước để đưa sinh viên tiếp cận thực tiễn nghề nghiệp sớm, mở rộng cơ hội thực tập, việc làm và tham gia vào các chiến dịch truyền thông lớn. Đây cũng là cơ hội để Học viện lan tỏa các sản phẩm học thuật, kết nối tri thức với đời sống xã hội.

Với định hướng chiến lược rõ ràng và những giải pháp đồng bộ, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đang đứng trước vận hội lớn để vươn mình mạnh mẽ trong kỷ nguyên mới - trở thành trung tâm đổi mới giáo dục, lan tỏa giá trị lý luận - tư tưởng và truyền cảm hứng tri thức cho thế hệ công

dân toàn cầu.

Trải qua hành trình hơn sáu thập kỷ xây dựng và phát triển, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đã khẳng định vai trò tiên phong, là cái nôi đào tạo cán bộ lý luận, báo chí - truyền thông hàng đầu của Đảng và Nhà nước. Trong mỗi chặng đường cách mạng, từ kháng chiến đến kiến quốc, từ đổi mới đến hội nhập, Học viện luôn kiên định sứ mệnh phụng sự lý tưởng cách mạng, đồng hành cùng đất nước, góp phần bồi dưỡng nên các thế hệ trí thức vững vàng chính trị, sắc bén nghiệp vụ, giàu đạo đức và trách nhiệm xã hội.

Bước vào kỷ nguyên mới với những cơ hội đột phá và thách thức chưa từng có, Học viện đang nỗ lực chuyển mình mạnh mẽ, định hình một mô hình phát triển năng động, sáng tạo, hội nhập. Với tầm nhìn chiến lược, nền tảng truyền thống vững chắc và tinh thần đổi mới không ngừng, Học viện Báo chí và Tuyên truyền đang từng bước kiến tạo một tương lai học thuật năng động, nhân văn và bản lĩnh, sẵn sàng đồng hành cùng đất nước trong hành trình chinh phục những đỉnh cao mới của tri thức, lý luận và tư tưởng. Để thực hiện được khát vọng ấy, cần có sự đoàn kết, đồng lòng và tinh thần chủ động, trách nhiệm của mỗi cán bộ, giảng viên, sinh viên. Đó chính là sức mạnh hợp lực đưa Học viện vững vàng tiến bước, tiếp nối truyền thống vẻ vang, phát huy tinh thần đổi mới và tiếp tục đồng hành cùng dân tộc trong kỷ nguyên mới trên con đường xây dựng đất nước Việt Nam hùng cường, phồn vinh, hạnh phúc./.

TÀI LIỆU THAM KHẢO:

1. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, T.12, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr. 562.
2. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng*, T.I., Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, tr.176.
3. *Chiến lược phát triển Học viện Báo chí và Tuyên truyền đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2025.*